

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas I. Defenditur Pœnitentiam esse virtutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

DIFFICULTAS I.

Defenditur Pœnitentiam esse virtutem.

DICENDUM est, *Pœnitentiam esse virtutem.*
Est Conclusio S. Thomæ citati contra Hæreticos & Durandum, Cajetanum & alios; qui asserunt illam esse virtutem non nisi secundum quid.

PROBAT. 1. Author. S. Scripturæ; quæ pro medio obtinendæ salutis & remissionis peccatorum proponit pœnitentiam, ut Ezech. 18. *Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis vita vivet & non morietur.* Idem sæpè docet Trid. quam certè commendationem Pœnitentia non mereretur si non esset actio virtuosa.

PROB. 2. Modo arguendi quem vocant mirabilem, & cuius artificium in hoc stat, ut ex contradictoria quam tueretur respondens, eliciatur contradictoria, quam assumit probandam Argumentans, seu ut loquitur alicubi Perez citatus, vi cuius colligitur Conclusio, ex ante opposito Conclusioni. Sic igitur formatur argumentum: Pœnitentia per te non est virtus, ergo pœnitentia per te est virtus. Prob. Consequentia ordinariè, reductione enthymematis in Syllogismum qui habebit hanc maiorem: Quod per te non est virtus, est per te virtus. Totum autem hoc ulterius sic Prob. Quod est principium abolitivum & reparativum actionum naturæ Intellectuali dissonantium est per te virtus. Sed pœnitentia quæ per te non est virtus, est principium abolitivum actionum naturæ Intellectuali dissonantium, ergo pœnitentia quæ per te non est virtus est per te virtus. Major prob. Quid enim est magis virtuosum, quàm quod statum est tollere omne quod contraponitur virtuti, quales sunt actiones dissonæ naturæ Intellectuali? Minor autem Prob. suppositione, in qua procedit conclusio quæ agit de taliter sumpta pœnitentia, nam in multis aliis suppositionibus potest non habere rationem virtutis, & in hac tantum, hinc & nunc suppositione, disputatur: An scilicet sit virtus in quantum tollit illas actiones dissonas.

Quod si velis directè illam maiorem probare, Quod per te non est virtus per te est virtus, eundem medium terminum sic dispones. Quod per te est abolitivum & reparativum actionum dissonantium naturæ intellectuali, est per te virtus. Sed quod per te non est virtus, est tale principium, dicis enim pœnitentiam non esse virtutem, quæ tamen est tale principium, ergo quod per te non est virtus, est per te virtus. Sed ne in assumpta propositione: Quod est principium abolitivum actionum peccaminosarum est virtus, alicui ratio dubitandi suboritur, sic ulterius, Prob. si tale principium non esset virtus, & esset tale principium, principium abolitivum actionum naturæ Intellectuali

*(a) 4 disson-

impressa spiritualis, quæ ipsa complet ad productionem cognitionis spiritualis de eodem objecto saltem transacta cognitione materiali. Rursus quia hæc notitia v. g. potest esse non nisi particularis, instituere debet anima comparationem particularium inter se, advertendo ad differendi & conveniendi rationes, quo posito, procedit ulterius anima ad formandam sibi speciem spirituale impressam, quæ quia nec idealiter respicit proximè ad aliquid materiale ut species prima particularium; evadit remotior à materialitate; evadens remotior à materialitate, redditur perfectior, nam spiritualitas præ materialitate majorem perfectionem ex genere suo fundat, hinc major remotio à materialitate, majorem fundat perfectionem; evadens autem perfectior & remotior à materia, evadit simul universalior, & ita Angeli quò perfectiores, eò universaliori cognitione objecta attingunt; & Deus qui perfectissimus est, una universali notitia, omnia comprehendit, Quod ipsum in hoc fundatur, quia in genere cognoscendi universalitas noscendi, perfectionem arguit. Porro quando Intellectus patiens; informatus jam est illa specie, tum primum procedit ad formandam speciem expressam ipsius universalis, quæ ipsa expressa universalis, est cognitio universalis.

Hoc totum in compendium sic colligitur In formando conceptu universali alicuius objecti, utitur Intellectus specie impressa à se fabricata, quæ nec idealiter quidem respicit proximè aliquid materiale, eaq; utens fabricat conceptum universalem rei, seu Speciem expressam universalem. Hæc omnia probata Suppono in Animalicis. *Ex his præmissis*

COLLIGI debet, quod in explicanda natura Pœnitentiæ virtutis explicandum sit: Quid sit illa? ut dixi Præm. 1. explicari autem non potest? Quid sit illa? nisi attingendo genus ipsius & differentiam ut explicui Præm. 2. utriusque autem qua ratione formari debeat conceptus immediate attingi.

QUÆSTIO I.

An Pœnitentia sit virtus?

NON procedit quæstio ut notat S. Thom. hic q. 85. a. 1. o. de Pœnitentia sumpta secundum quod est passio appetitus sensitivi, nam sic intra limites passionis stat: nec item procedit de pœnitentia pro sola illius complacentia sumpta, sed procedit de pœnitentia in quantum stat in voluntate, cum electione operante.

dissonantium quamvis non esset virtus, & non esset tale principium si non esset virtus: esset quidem ut tu supponis, non esset autem ut Prob. quia quod est principium abolitivum actionum naturæ intellectuali dissonantium, est principium actionum honestarum non compatibilium cum in honestate opposita, sed quod non est virtus, non est principium actionum honestatum non compatibilium cum inhonestate opposita, nam sola virtus tales actiones principiat, ut notum est ex essentia virtutis, ergo quod non est virtus non est principium abolitivum actionum naturæ Intellectuali dissonantium, ergo ulterius si pœnitentia non est virtus hoc ipso non esset tale principium. Est argumentum in Camestres. Major autem Prob. quia honestum est, quod est causa honoris & honestatis habenti, honestum autem est naturæ Intellectuali, nihil dissonum suæ naturæ operari, vel postpositam dissonantiam actionem restitui in pristinum. Quod autem illud principium sit non compatibile cum turpitudine opposita, Prob. quia hoc ipso non esset abolitivum dictæ turpitudinis si illam compateretur.

Circa modum hunc mirabilis Consequentia, duo NOTO. 1. Quod sæpè non tam probet consequentiam quàm consequens, idque sæpè videre orit in aliquibus impressis utentibus hoc modo arguendi; quod virtum quomodo effugiatur vide de fide Tr. 1. Disp. 4. Quæst. 1. Differt. 1. Punct. 4.

NOTO 2. Quod hic modus inferendi in re non plus habeat, quàm ille tritus modus, qui est per deductionem ad impossibile, idem enim est dicere: Quod Pœnitentia quæ per te non est virtus, est per te virtus, ac dicere si pœnitentia non esset virtus, & non esset virtus & esset.

NORO 3. Immeritò quis argueret hoc modo argumentandi peti principium, quia non accipit pro ratione quod negat respondens, neque enim dicit Pœnitentia est virtus, ergo falsum est, quod non sit virtus: sed accipit quod ille concedit, & quasi ex concessio arguit.

CONFIRMATUR 1. Si pœnitentia non esset virtus, vel non esset virtus, quia pœnitere est malum quid, vel quia pœnitere non accedit ad perfectionem virtutis. Neutrum dici potest: non primum, quia si esset malum impossibile esset, abolere peccatum & reparare malum commissum, quod ipsum Prob. quia hoc ipsum quod aboleret, aboleri deberet, ipsum enim illud malum esset, & sicut si quod deberet dealbare, denigraret, ipsum dealbari deberet, & ipsum illud quod dealbare deberet, si denigraret, iteratò dealbari deberet, & sic in infinitum: ita & in præsentem, si id quod deberet abolere, ipsum indigeret aboleri, essetque malum; iteratò aboleri deberet, & sic in infinitum: donec deveniatur ad abolitivum, quod non indigeat aboleri, & hoc ipsum est illa quæ sita pœnitentia.

Quod autem possibile sit tale abolitivum. Prob. & argumento negativo, quia non implicat & invitatione Sacrae Scripturae, & Conciliorum; quæ nos ad impossibilia non invitant. Non etiam potest dici: Quod Pœnitentia non accedat ad perfectionem virtutis; quia tunc nonnisi aliquid non accedit ad perfectionem virtutis, quando comparitur secum turpitudinem oppositam, habetque se nonnisi per modum inchoamenti, cui tamen superstrui adhuc posset ædificium mali, ut patebit inductione, pœnitentia autem non potest stare cum turpitudine opposita, ut ex dicendis inferetur.

CONFIRMATUR 2. Argumento S. Doctoris deducto ex textu Aristotelis: Pœnitentia est habitus, secundum rectam rationem electivus, ergo est virtus. Consequentia Prob. non tantum additione Majoris istius: Habitibus secundum rectam rationem electivus est virtus; sed etiam sibi propria probatione, quæ est sine probatione consequentia, explicita, Apprehensio sola identitatis, inter definitionem & definitum, ut scilicet illud sit definitum virtutis, cui competit definitio virtutis, quàm tu competere dixisti pœnitentiæ, concedendo Antecedens; hoc autem principium de identitate inter definitionem & definitum est æque certum & clarum: atque principium dici de omni, cui innititur bonitas consequentia; hinc sola illa apprehensio identitatis inter definitionem & definitum, movebit assensum, non posita etiam explicita probatione consequentia. Quod autem Pœnitentia sit habitus secundum rectam rationem Prob. quia consonum est rationi, auferre dissonantiam à ratione, quod illa facit.

PROB. 3. Conclusio. Quia nihil deest pœnitentiæ, quominus sit virtus ut patebit solutione argumentorum. Ex altera parte consistit in medio; moderatur enim excessum dolendi & remissionem dolendi, aufert, est item dispositio perfecti ad optimum; quia est principium optimæ operationis in genere pœnitendi. Dicit denique oppositionem expulsiivam inhonesti, &c. similia.

DIFFICULTAS II.

Solvitur principalis objectio.

OBJICITUR 1. Verecundia non est virtus, Ergo nec pœnitentia Ant. Prob. auth. Arist. 2. Eth. 2. c. 7. & lib. 4. c. ultimo. Consequent. probatur. Idèò verecundia non est virtus, quia supponit turpitudinem ut ait Aristot. Sed etiam pœnitentia supponit; ergo etiam non est virtus.

RESPONDETUR. Conformiter ad mentem S. Thom. quæst. 85. ar. 1. ad 2. verecundiam dicit non esse virtutem quia supponit turpitudinem præsentem, non supponit autem præsentem pœnitentia: quod ipsum sic explicatur.

Præ-